

Skaitmenizacija ES darbotvarkėje: kas ir kodėl svarbu iš ES perspektyvos?

Ramūnas Vilpišauskas

VU TSPMI Jean Monnet profesorius

Pristatymas diskusijai apie Europos skaitmeninę ateitį

Lapkričio 25 d., 2021 m.

Konferencija
dėl Europos
ateities

EUROPE
DIRECT

Skaitmeninė Europos
ateitis

ES kompetencijos skaitmeninės darbotvarkės klausimais:

- ES sutartis neiškiria skaitmenizacijos kaip atskiros politikos srities, tačiau ji gali imtis ir horizontalių ir sektorinių priemonių pvz. bendrosios rinkos (prekių paslaugų, žmonių, kapitalo judėjimo) srityje, pramonės politikos, konkurencijos politikos, prekybos politikos, trans-Europinių tinklų politikos, tyrimų ir technologinės plėtros klausimais, numatyti galimybę panaudoti ES biudžeto lėšas;
- Vystantis ICT (informacijų ir komunikacijų technologijoms), tapo aktualu ES bendrai spręsti su valstybių sienas kertančius reiškinius susijusius klausimus, pvz. e.prekybos, autorinių teisių, asmens duomenų naudojimo, PVM taikymo ir kitus.

Konferencija
dėl Europos
ateities

EUROPE
DIRECT

Švietimo, kultūros, jaunimo ir sporto komisija

Pagrindinės ES iniciatyvos skaitmeninės darbotvarkės srityje:

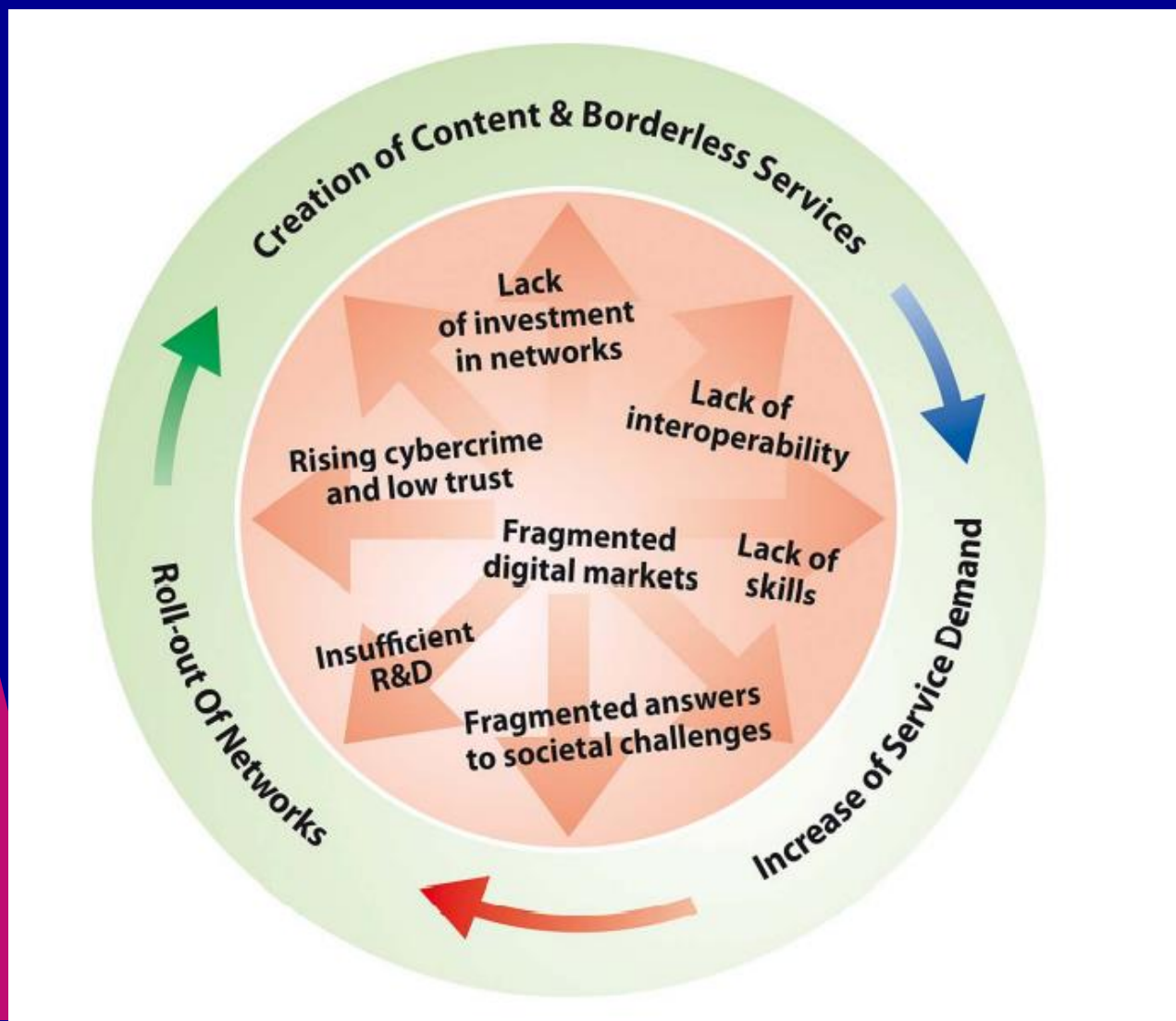
- Skaitmeninė darbotvarkė Europai (2010 m.) pabrėžė ICT svarbą ekonominei valstybių narių plėtrai ir pasiūlė veikti septyniomis kryptimis (kurti vieningą skaitmeninę rinką, šalinti kliūtis e.p prekybai, stiprinti e.atsiskaitymų saugumą, suderinti techninius standartus bei asmens e.identifikaciją tarp šalių, investuoti į spartų internetinį ryšį, technologinę plėtrą, ugdyti skaitmeninį raštingumą, e.vyriausybės paslaugas ir pan.);
- Skaitmeninė vieninga rinką (pasiūlyta 2015 m.), kuria siekiama suderinti tarp ES27 valstybių su tarpusavio ryšiais, ypač e.p prekyba ir informacijos judėjimu tarp šalių verslo ir vartotojų, susijusius klausimus.

Konferencija
dėl Europos
ateities

Kaip Europos Komisija įvardino ES skaitmeninės darbotvarkės problematiką (2010):

Konferencija
dėl Europos
ateities

Kuo svarbi ES skaitmenizacija (EK 2015)?

- Jei pirkdami internetu galėtų naudotis visos ES prekių ir paslaugų pasiūla, ES vartotojai galėtų kasmet sutaupyti 11,7 mlrd. EUR.
- 61 proc. ES vartotojų drąsiai pirktų internetu iš savo valstybėje narėje įsisteigusio mažmenininko, bet tik 38 proc. nesibaimina pirkti iš kitos valstybės narės.
- Europos Sąjungoje tarpvalstybine prekyba užsiima tik 7 proc. mažųjų ir vidutinių įmonių (MVI).

- 62 proc. įmonių, kurios dabar internetu nepardavinėja, bet mėgina tai daryti, teigia, kad problemų kelia pernelyg didelės pristatymo sąnaudos.
- Apskaičiuota, kad nacionalinių pašto paslaugų teikėjų taikomos tarpvalstybinio siuntinių pristatymo kainos yra nuo dviejų iki penkių kartų didesnės negu pristatymo šalyje kainos.

- 74 proc. Europos vartotojų centrų tinklą pasiekusių skundų yra susiję su vartotojais, kurie pirkdami internetu iš kitos valstybės narės susiduria su kainų skirtumais ar kitu diskriminavimu dėl geografinės padėties.

- 45 proc. įmonių, kurios svarsto, ar pardavinėti skaitmenines paslaugas fiziniams asmenims, teigė, kad prekiauti užsienyje neleidžiantys autorių teisių apribojimai kelia problemų.
- Kitoje ES valstybėje galima pasiekti mažiau nei 4 proc. Europos Sąjungoje esančio užsakomojo vaizdo turinio.

- Tik 22 proc. europiečių pasitiki tokiomis įmonėmis kaip naršyklių, socialinių tinklų svetainių ir e. pašto paslaugų teikėjai.
- 72 proc. interneto vartotojų baiminasi, kad internete jų paprašys pernelyg daug asmens duomenų.

- ES įmonei, kuri nori prekiauti tarpvalstybiniu mastu, laikytis PVM taisyklių kasmet kainuoja mažiausiai 5 000 EUR už kiekvieną tikslinę valstybę narę.
- ES įmonės kenčia nuo didelių iškraipymų, kuriuos sukelia ne ES įmonių tiekiamos PVM neapmokestinamos prekės. Šie iškraipymai kasmet sumažina ES įmonių apyvartą iki 4,5 mlrd. EUR.

Konferencija
dėl Europos
ateities

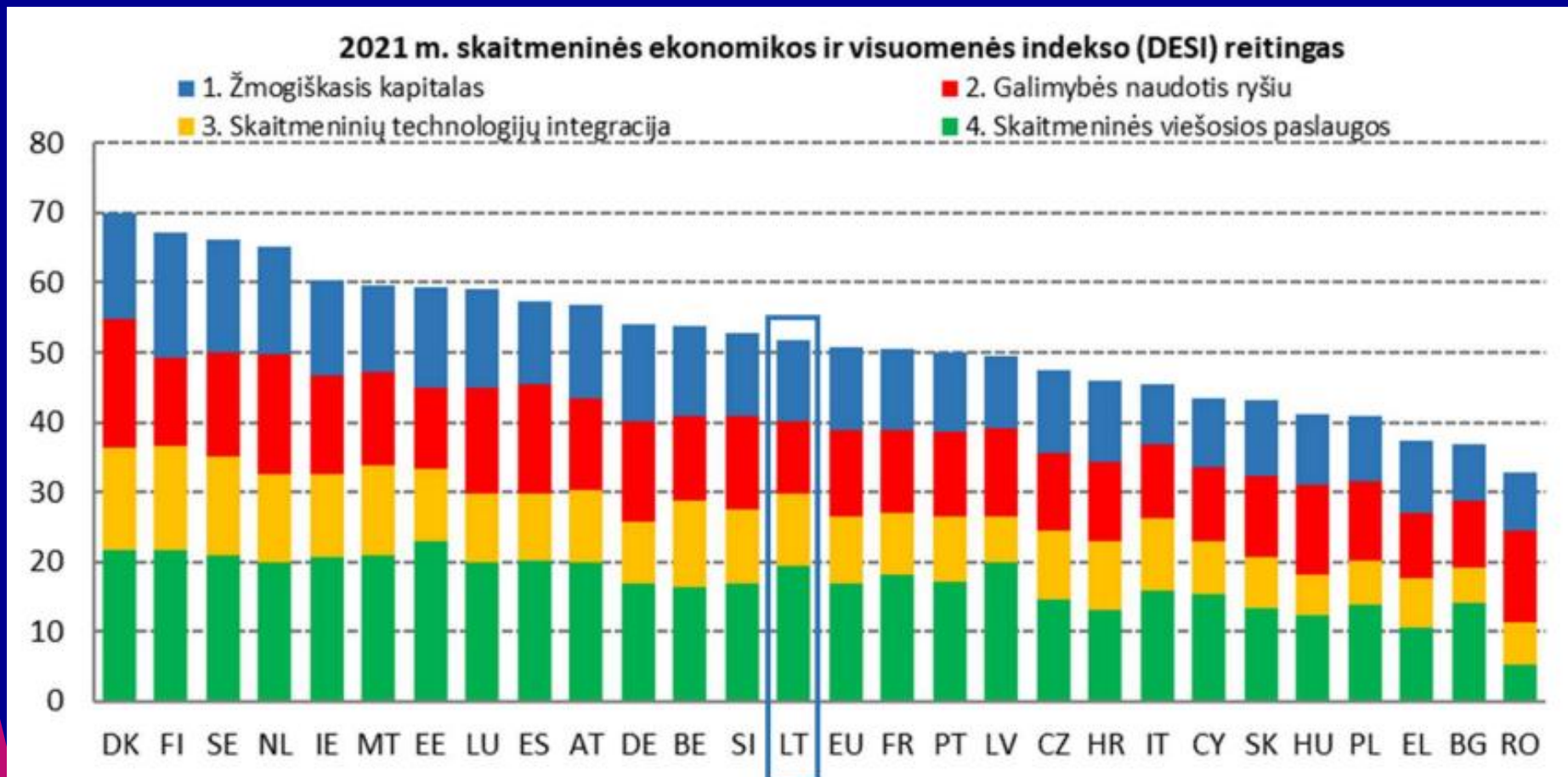

EUROPE
DIRECT

Švietimo, kultūros, jaunimo ir sporto komisija

Skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksas (EK 2021):

Konferencija
dėl Europos
ateities

EUROPE
DIRECT

Švietimo, mokslo ir
sporto departamentas
Lietuvai

Naujausios ES iniciatyvos skaitmeninės darbotvarkės srityje (2020):

- EK Baltoji knyga dėl dirbtinio intelekto;
- EK siūlymai dėl duomenų strategijos;
- EK siūlymai dėl skaitmenizacijos ir vieningos skaitmeninės rinkos svarbos atsižauyant po COVID-19 pandemijos sukeltos krizės (NGEU).

Konferencija
dėl Europos
ateities

